

føre et, om jeg saa maa sige, dobbelt Fattigvæsen i Sognet, hvilket er ganske overensstemmende med, hvad jeg har tilladt mig at udtale. Han vil have et kirkeligt og et borgerligt Fattigvæsen, og han har netop udtalt, at det kirkelige Fattigvæsen skal bestyres af Menighedsraadet, og navnlig af Præsten. Under denne Bestyrelse vil da komme alle de Fattigbidrag, der bestaae i Legater, Tavlepenge, og hvad Andet der frivilligt vil komme ind. Man skal ikke paastaae, at det kun vil være lidt, der vil komme ind paa denne Maade. At de frivillige Bidrag hidindtil have været standsede, kommer af, at Forholdene have været forrykkede; fordi Bidragene gaae ind under det tvungne Fattigvæsen, bliver der nu ikke givet Saa meget som i tidligere Tid. At Tavlepengene saaledes ere tagne af, er vist; det er mig imidlertid sagt af en troværdig Mand, at man i et Sogn i Sjælland har indført en Tavle, hvorpaa der staar skrevet, at Bidragene i denne Tavle tilfalde Sognets Fattige og komme ikke Skatteyderne til Gavn; de virkelige Fattige faae forlods ud af den. Denne Tavle har indbragt 200 Rd. i eet Aar, hvilket er noget Mere end alle de andre Tavler, der have gaaet om, saa man faaer virkelig den Overbevisning ihænde, at, naar Beboerne vide, at Bidragene blive anvendte til værdige Fattige, sørend de komme paa Fattigvæsenet, ere de langt mere tilbøielige til at give Bidrag, end naar de vide, at Bidragene kun ere til de skatteyndende Borgeres Gavn. At vor tidligere Lovgivning heller ikke har havt den Tanke, at Bidragene saaledes skulle blandes sammen, sees ogsaa deraf, at der i Fattigreglementet af 15de Juli 1803 udtrykkeligt staar, angaaende de Tavler, der gaae om til de Fattige, at ved Høstprædikenen og de store Høttider skal Præsten i sin Prædiken gjøre Menighedens bekendt med, at, hvad der lægges i Tavlen, er til Sognets Fattige; men Præsten kan ikke sige, at det er til Sognets Fattige. Skulde han efterkomme Forbudet i Fattigreglementet af 1803, maatte han sige: Her gaaer en Tavle om til de Fattige; nu vil jeg sige til de mere Velhavende, som ere her i Kirken,

ville I lægge Noget i Tavlen, saa ville I komme til at betale saa meget Mindre i Fattigbidrag, men, ville I ikke lægge Noget i, skulle vi nok ramme Eder paa en anden Maade. Til de mindre Bemidlede maa han derimod sige: Jeg vil fraraade Eder at give Eders Skjærv; thi den kommer ikke dem til gode, der staae Eder nærmest, som leve under Tryk af at maatte undvære det Nødvendige til Livet, men den kommer Eders mere formuende Medborgere til Fordeel. Jeg finder, at dette Forhold har saaledes forrykket Præstens Stilling med Hensyn til Fattigvæsenet, at jeg troer, at enhver Præst maa ønske, netop af religiøse Hensyn, ikke mere at faae med Tvangsfattigvæsenet at bestille. Da jeg haaber, at dette Forhold vil senere blive ordnet, bliver Præstens Stilling, saaledes som den staar her, ikke af Værdighed. Jeg troer, at man maa komme til det Resultat, at Præsten kun skal have med det kirkelige Fattigvæsen at gjøre, og Sogneforstanderskabet maa da overtage det borgerlige Fattigvæsen. Jeg er overbevist om, at det ikke vil mangle paa Kræfter dertil i Sognene. Det vilde ogsaa være sørgeligt, om der, efterat vi have havt en fri Communallov siden 1841, ikke skulde være saa dygtige Medlemmer i Sogneforstanderskaberne, at de skulde kunne bestyre Fattigvæsenet, men, at Præsten ex officio maatte tage sig det paa. Hvis der altsaa skulde blive stillet Vædringsforslag til dette Lovforslags næste Behandling, og hvis den høitærede Indenrigsminister ikke skulde udtale sig bestemt derimod, vilde jeg gjerne tillade mig at stille det Vædringsforslag, at der blev tilføjet, at Præstens Forhold til Fattigvæsenet skulde blive saaledes, som det her er ordnet „indtil videre“. Blot det Udtryk „indtil videre“ kommer til, vil man deraf kunne see, at man har havt denne Sag under Overveielse. Det er intet Nyt, jeg her vil foreslaae. Det har et Præcedens for sig i den Lov, vi tidligere behandlede; der stod, „at Provsten beholder sit Sæde i Amtsrådet indtil videre“. Jeg skal tillade mig at henstille dette Punkt til Overveielse og muligen stille et Vædringsforslag til næste Behandling.